

Voorlichtingsavond dd. 15-11-2011 ontwikkelingen in het buitengebied van de kernen Stramproy en Altweerterheide van de gemeente Weert georganiseerd door Natuurmonumenten, ARK Natuurontwikkeling en Stichting Taurus.

1. Door de begrazing is de plantengroei en soorten bomen en struiken eenzijdig. De planten die giftig zijn of niet smaken blijven staan. Ook de doornige stuiken en bomen zullen overheersen. Wat wordt er aan gedaan om meer variatie te krijgen in de planten en boomsoorten?
Begrazing in al zijn facetten zorgt juist voor meer variatie in plantengroei. Daarmee samenhangend neemt de variatie in dierenleven ook nog eens toe. Begrazing is, doordat het heel diffuus plaats vindt, juist een proces waarbij eenzijdig en soortenarme terrein worden omgevormd naar meer spontane natuur. Onderzoek in natuurontwikkelingsterrein langs de Maas en Rijn (Maas in beeld, Rijn in beeld) toont aan dat deze met de relatief korte ontwikkelingsduur zich al ontwikkeld hebben tot zeer diverse terreinen. Van belang is wel dat de graasdruk, dus het aantal dieren in een bepaald gebied, goed in de gaten wordt gehouden zodat er geen onder- of overbegrazing plaatsvindt.
2. Runderen zijn of worden zelfredzaam. Wat gaat gebeuren met de dieren bij ziekte en dode dieren?
De eigenaar van de runderen (juridisch is dat Stichting Taurus) is gehouden aan de veterinaire wetgeving. Dieren staan onder toezicht waarbij ze wekelijks op het oog gecontroleerd worden. Bij ziekte wordt een dierenarts geraadpleegd. Dieren die dusdanig ziek zijn dat geen uitzicht meer is op herstel worden uit hun lijden verlost. Dode runderen worden uit het terrein afgevoerd en door destructiebedrijven vernietigd.
3. Vrij rondlopen van de runderen? Waar? Wordt rekening gehouden met bewoners? Waar worden veeroosters geplaatst?
De runderen blijven in een grotere begrazingseenheid, omgeven door een raster, lopen waarbij op plaatsen wegen zouden moeten worden gekruist (met veeroosters). Overleg en afstemming met gemeente is momenteel gaande over de plek en uitvoeringswijze van veeroosters. Hierbij let ARK niet alleen op fietsers, automobilisten maar ook op aangespannen wagens, ruiters en landbouwverkeer.
4. Wildernisnatuur in het Kempenbroek? Over welke dieren praten we dan?
Bij het begrip van Wildernisnatuur horen niet alleen heel veel verschillende planten en diersoorten maar ook gebiedsvormende processen. Een van de meest aansprekende voorbeelden is bijvoorbeeld de terugkeer van bever in heel Limburg. Voor wildernisnatuur wordt specifiek naar de regio Kempen~Broek gekeken vanwege de uitgestrekte natuurgebieden aan weerszijden van de grens. Tal van soorten vinden in wildernisnatuur elk hun specifieke plek, van weerschijnvlinder tot rode wouw en van boomkikker tot bont dikkopje (vlinder). Aan de noordzijde (Loozerheide) hopen we het Woudaapje terug te krijgen.

5. Heckrunderen: in Duitsland is het fokprogramma gestopt. Heckrunderen zijn niet zachtaardig. Ze lopen wel op de Graus. Waarom?
De Heckrunderen die wij aangeschaft hebben zijn zogenaamde Ecolanders. Ecoplan natuurontwikkeling heeft deze Ecolanders voortgefokt uit gekochte Heckrunderen. Deze zijn gekruist met Schotse Hooglanders en met name geselecteerd op publieksvriendelijkheid.
6. Uit welke kruisingen bestaat het gewenste eindproduct? Wordt er een administratie bijgehouden van de fokproducten en hoe lang?
Het fokprogramma is nog niet in detail vastgesteld. Het is een proces waarbij voortschrijdend inzicht uit de wetenschappelijke begeleidingscommissie van het overkoepelende TaurOs-project wordt toegepast. De kern van het fokprogramma bestaat momenteel uit een aantal Spaanse en Italiaanse rassen (er zijn voor dit doel geen geschikte Nederlandse rassen meer). We verwachten dat dat op hoofdlijnen zo blijft. Alle dieren zijn geregistreerd in het officiële I&R-systeem van het ministerie van EL&I. Daarnaast wordt een database bijgehouden waarin alle kruisingen zijn vastgelegd. Tevens worden de dieren genetisch bijgehouden (het DNA van de kruisingen wordt in een database opgeslagen).
7. Wat is het kruisingsschema voor de TaurOs? Hoe kan nu al iets gezegd worden over “weinig” risico als je met 5 rassen gaan kruisen. Ik heb geleerd dat kruisingen onvoorspelbaar gedrag kunnen geven?
Het fokprogramma is nog niet in detail vastgesteld. Het is een proces waarbij voortschrijdend inzicht uit de wetenschappelijke begeleidingscommissie wordt toegepast. De kern van het fokprogramma bestaat momenteel uit een aantal Spaanse en Italiaanse rassen. We verwachten dat dat op hoofdlijnen zo blijft. De uitgangsrassen zijn allen – mede – geselecteerd op hun ‘dociliteit’ (mak) en leveren geen verhoogde risico’s op (vergeleken met bv een Schotse Hooglander). Voordat dieren naar Kempen~Broek gebracht worden, worden ze individueel beoordeeld. Ook daarna houden we ze in de gaten, wekelijks door de toezichthouder en daarnaast bij elke vangactie wanneer ze in de vangkraal staan.
8. Waarborgen voor veiligheid voor loslopende runderen (1,80m; 1100kg; nieuw ras)
Dieren die hier in de begrazingsprojecten worden opgenomen worden in de gaten gehouden en continu gedragsmatig gevolgd en continu gedragsmatig gevolgd door toezichthouders en eigenaren. Indien wenselijk kan ook iemand van/namens de klankbordgroep betrokken worden bij deze gedragsbeoordeling.
9. Waar komen de grote grazers? (En dus ook de veeroosters)
Verspreid door het Kempen~Broek worden eenheden ingericht. De eerst volgende eenheden waar grazers komen te lopen zijn terreinen langs de Abeek, de noordkant van het Wijffelterbroek en op gronden bij de zinkfabriek. Het plan van de locatie van de veeroosters is nog in ontwikkeling, het eerste plan wordt uitgevoerd ter plaatse van de Grensweg en de Lochtstraat.
10. Hoe ziet het gedragsonderzoek van die runderen eruit? Wie, hoe en wat.
Voordat dieren naar Kempen~Broek gebracht worden, worden ze individueel beoordeeld (op de terreinen van Taurus en door mensen van Taurus (met een zeer ruime ervaring met vrij grazende runderen). Ook daarna houden we ze in de gaten, wekelijks door de toezichthouder en daarnaast

bij elke vangactie wanneer ze in de vangkraal staan. Bij twijfel over het gedrag wordt een dier verwijderd. Overwogen wordt om studenten ethologie via de Wageningen Universiteit te betrekken bij de monitoring. Indien wenselijk kan ook iemand van/namens de klankbordgroep betrokken worden bij deze gedragsbeoordeling.

11. Blijven de huidige elementen die zo waardevol zijn (poelen, hooilandjes, knotbomen, graanakkertjes)?
Waardevolle elementen, in velerlei opzicht, zullen gehandhaafd blijven. Op grotere schaal worden in het gebied terreinen ontwikkeld met natte moerassige laagtes en struwelen. Delen die (nog) niet voor begrazing in aanmerking komen (zoals bijvoorbeeld het Areven) blijven daarvoor uitgesloten.
12. Hoe zit het met de toegankelijkheid van de terreinen die door ARK worden aangekocht. Ook in relatie tot de TaurOs?
Alle terrein van ARK zijn op termijn vrij toegankelijk. ARK is voorstander van struinnatuur waarbij recreanten zich niet hoeven te houden aan vaste routes maar ook buiten gebaande paden mogen komen. Bij alle toegangspoten worden mensen geattendeerd op enkele regels, zoals het afstand houden tot dieren, het aanlijnen van honden en het niet mogen voeren van grazers. Eenieder die terreinen betreedt waar grazers lopen wordt geacht zelf verantwoordelijk om te gaan door met honden op gepast afstand en aangeliend te wandelen.
13. Is de TaurOs ook onderdeel van beleid provincie of is dit eigen invulling?
Wild levende en zelfredzame runderen zijn als zodanig opgenomen in het provinciale beleid voor natuur en landschap. De provincie streeft voor het Kempen~Broek naar natuurlijker beheer in grote eenheden door middel van herintroductie van grote zoogdieren. ARK voert dit beleid uit en is met natuurlijk beheer sinds haar oprichting aan de slag.
14. Hoe gaat ethologisch onderzoek plaatsvinden?
Overwogen wordt om studenten ethologie via de Wageningen Universiteit te betrekken bij de monitoring. Indien wenselijk kan ook iemand van/namens de klankbordgroep betrokken worden bij deze gedragsbeoordeling.
15. Worden bewoners betrokken bij dit onderzoek? Ze zijn immers dag en nacht aanwezig en zien de dieren het vaakst.
Toezicht op de dieren gebeurt onder professionele begeleiding van FREE Nature. Bewoners die als vrijwilliger willen deelnemen kunnen zich opgeven bij ARK en worden dan geschoold tot vrijwillig toezichthouder. Signalen uit het gebied kunnen steeds worden doorgegeven, bij dringende of urgente zaken is er een speciaal 24uurs telefoonnummer:06-2901 5731.
16. Worden de dieren binnen de omheining gehouden totdat de resultaten van het ethologisch onderzoek bekend zijn?
Door de zorgvuldige selectie van de individuele dieren vooraf is er geen verhoogd risico. De dieren komen uit openbaar toegankelijke terreinen (van Stichting Taurus). Er vindt geen afzonderlijk ethologisch onderzoek plaats, maar controle van het gedrag is een voortdurende

activiteit (van de kuddebeheerder (Free Nature) en haar toezichthouder).

17. TaurOs

Noodzakelijk = zelfredzaam!

Nodig = Agressief gedrag ivm roofdieren

Probleem = toegankelijk gebied voor de mens!

Risico!

De voor het fokprogramma ingezette dieren zijn niet agressief. Zelfredzaamheid gaat over gemakkelijk afkalven, winterhard zijn en met schrale voeding toch de winter door kunnen komen. De dieren worden wekelijks gecontroleerd en op hun gedrag toegezien. Agressieve gedragingen zijn ongewenst in voorkomende gevallen worden dieren direct uit de kudde verwijderd.

18. Waarom oerrunderen? Reeën zijn er al. Wat gebeurt daar mee? Kan dat samen?

Grazers zijn er in verschillende soorten en elke grazer heeft zijn eigen graasgedrag en favoriete voedsel. Reeën blijven in het gebied en dit gaat goed samen met andere grazers. Reeën hebben nog meer dan runderen de neiging tot het knabbelen aan houtige scheuten. De verschillende soorten grazers vullen elkaar aan, waardoor de variatie aan verschillende habitats toeneemt

19. Hoe waarborg je gedrag van een nieuw ras (= experiment tussen publiek)?

Dieren worden voordat ze aan het fokprogramma worden toegevoegd uitgebreid gevolgd (op o.a. de locatie Keent in Brabant) en op gedrag beoordeeld. Steeds komen enkele rassen en dieren in aanmerking die dociel (mak) en hanteerbaar zijn. Hun gedrag moet passen bij het gebied en daartoe wordt het gedrag van de dieren opgevolgd door ze wekelijks te controleren.

20. Grote grazer is middel om te beheren. Wat zijn alternatieven? (schapen, ook vanuit historie)

Op andere locaties in het Kempen~Broek vindt een meer traditioneel cultuurhistorisch beheer plaats op kleine percelen. De kern van het Kempen~Broek wordt volgens meer natuurlijke processen en in grotere eenheden volgens provinciale doelstelling beheerd. Grote grazers zijn daarmee niet enkel een middel maar maken deel uit van procesgestuurd natuurbeheer. ARK is de organisatie die natuurontwikkeling en proces gestuurd natuurbeheer in Nederland in uitvoering heeft weten te brengen. Schapen hebben waarschijnlijk in de natte omgeving van Stramproy en Altweeterheide weinig invloed gehad. Het hoeden/herderen van schapen is een zeer dure aangelegenheid en past veel minder bij het stimuleren van natuurlijke processen.

21. Waarom geen lokaal runderras, door lokale boeren beheert, voordelen:

- goedkoop
- Lokaal geproduceerd biologisch vlees
- mooiere makke runderen
- goed voor de wereldproductie

ARK investeert om samen met de LLTB lokale agrarische natuurvereniging op te leiden tot volwaardige natuurbeheerders. Productiedoelstellingen gaan dan niet samen met natuurbeheerdoelstellingen. Lokale runderrassen zijn niet uitgerust tegen winterse omstandigheden of het zelfstandig afkalven en hebben vaak een grotere noodzaak om geneesmiddelen en antibiotica toe te passen. Begrazing moet een ander maatschappelijk

product leveren namelijk een mooi landschap en natuur. Natuurvlees kan een goed vermarktbaar bijproduct zijn.

22. Zien jullie niet teveel de grote grazers als middel voor alle kwalen? Natuur is zeer gevarieerd. Hoe denken jullie die gevarieerdheid te bereiken?
Door met een gepaste begrazingsdruk te werken ontstaat een eveneens sterk gevarieerd landschap. Begrazing in al zijn facetten voegt daaraan een veelheid van factoren aan toe. Goede voorbeelden kunnen worden aangetoond met monitoringsprojecten als Maas in Beeld en Rijn in Beeld. In deze natuurontwikkelingsterreinen is onder invloed van begrazing de biodiversiteit sterk toegenomen.
23. We willen zelfredzame runderen en we moeten ergens beginnen. Vervolgens komen allerlei exotische rassen om de hoek. Waarom geen gebruik van 't Glaner rund of de Wisent? Dat is een buitenkans!
Lokale runderrassen zijn niet uitgerust tegen winterse omstandigheden of het zelfstandig afkalven en hebben vaak een grotere noodzaak om geneesmiddelen en antibiotica toe te passen. Met wisent, edelhert of eland vinden pas her en der proeven met begrazing plaats, niet tegen zeggelijk bieden ook die soorten elk hun eigen kansen voor natuur en recreatie.
24. Wat doen ze met het te veel aan dieren over 10 jaren?
Zolang de begrazingsdruk het toelaat blijven dieren in het Kempen~Broek. Een eventueel teveel aan dieren kan ingezet worden voor begrazingsprojecten in de rest van Nederland, of Europa waar ook met interesse dieren worden verwelkomd.
25. Kan ik mijn dochter nog bezoeken met paard en wagen in de buurt van het Vosseveen?
Ja uiteraard, alle doorgaande wegen blijven opengesteld voor verkeer van welke vorm dan ook. Dus voor landbouwverkeer, fietsers maar ook voor paard en wagen. Wij willen het gebruik van deze milieuvriendelijke vervoersmiddelen juist stimuleren.
26. Nieuwe natuur wordt nieuwe EHS. Welke gevolgen voor intensieve boeren in de omgeving? (juridische vraag)
De hoofdcontouren van de EHS zijn vastgesteld door de Provincie en het Rijk. Nieuwe natuur is daarmee niet beperkend. Uitbreidings- en intensiveringskansen ontstaan doordat andere agrariërs stoppen of door in de LandbouwOntwikkelingsGebieden te intensiveren. Het e.e.a. is voor de komst van ARK gedegen afgewogen bij het opstellen van de reconstructieplannen.
27. Sociaal en getest. Hoe zit het dan met de bewuste stier die afgeschoten is in Stramproy?
Het dier dat afgeschoten is moeten worden is voor vervoer naar het Kempen~Broek verdoofd geweest. Het dier vertoonde in Wallonië normaal gedrag maar is door de verdoving en plaatsen in een nieuw gebied in paniek en erg gestressed geraakt. Vanwege zoveel mogelijk risico-uitsluiting is gekozen voor afschot. Deze vervoersmethodiek wordt niet meer toegepast. Verder is deze gebeurtenis een goed voorbeeld hoe wij omgaan met risico, er wordt niets aan het toeval overgelaten.
28. Planologische aanpassingen gaan zonder overleg met de aanpalende eigenaren? Draagvlak?

De hoofdcontouren van de EHS zijn vastgesteld door de Provincie en het Rijk. Nieuwe ingerichte terreinen zijn daarmee niet beperkend in planologie. De ruimtelijke herbegrenzing van enkele percelen is bevoegdheid van Provincie die daarover een zelfstandige afweging maakt, door lokaal plekken te laten afvallen en andere plekken bij te voegen.

29. Wie is financieel aansprakelijk voor de schade door de TaurOs?

Voor de dieren in de terreinen van ARK is een uitgebreide verzekering afgesloten.

30. Hoe verloopt het leven van die grote grazers van begin tot einde?

De dieren die ingezet worden voor jaarrond begrazing zijn zelfredzaam en kunnen zonder veel zorg toe. In de natuur vinden ze genoeg voedsel. Dieren krijgen geen antibiotica of ontwormingsmiddelen toegediend. Hun welbevinden wordt wekelijks in het veld gecontroleerd. Indien nodig wordt een veearts opgeroepen waarmee onnodig lijden van dieren wordt voorkomen.

31. Waar komen de runderen “precies” te lopen? Blijven bestaande wandelpaden bestaan of vallen die straks in 'n natuurgebied?

Wandelroutes, fietsroutes of ruitersporen blijven gewoon bestaan, deze zullen niet worden afgesloten omwille van het feit dat ze in een natuurgebied komen te liggen. ARK is voorstander van struinnatuur waarbij recreanten zich niet hoeven te houden aan vaste routes maar ook buiten gebaande paden mogen komen. Zij worden daar door ARK juist welkom geheten.

32. Veiligheid voor “onwetende” recreanten met honden met de reeds aanwezige Heckrunderen. Hoe worden recreanten gewaarschuwd?

Bij alle toegangspunten worden mensen geattendeerd op enkele regels, zoals het afstand houden tot dieren, het aanlijnen van honden en het niet mogen voeren van grazers. Eenieder die terreinen betreedt waar grazers lopen wordt geacht zelf verantwoordelijk om te gaan door met honden op gepast afstand en aangelijnd te wandelen.

33. Waar komen de runderen te lopen op gebieden van Natuurmonumenten en aangekochte gronden door ARK?

Verspreid door het Kempen~Broek worden meerdere eenheden ingericht. De eerst volgende eenheden waar grazers komen te lopen zijn terreinen langs de Abeek, de noordkant van het Wijffelterbroek en op gronden bij de zinkfabriek. Soms dus op gronden van ARK en meestal op eigendom van beide organisaties.

34. Wanneer krijgen we pijl en boog zodat we ons als oermensen ons kunnen beschermen tegen de TaurOs?

Omgangsvormen in het terrein maakt dat mens en dier elkaar niet opzoeken en elkaar ontwijken. Grazers worden geselecteerd op gedrag waarbij ze mensen niet opzoeken en afstand houden of weg lopen bij te dicht naderen.

35. In welke mate beïnvloedt realisatie van dit project de uitbreidingsmogelijkheden van intensieve veeteelt in of nabij Kempenbroek? Denk daarbij aan normering hierover in het kader van Habitat regeling: uitstoot vs afstand tot.

De contouren van de EHS blijven nagenoeg ongewijzigd. De begrenzing van Natura 2000 wijzigt helemaal niet. De begrenzing en kwalitatieve doelstellingen voor de Habitatrictlijn (Natura 2000) zijn vastgelegd in beheerdoelstellingen. Inrichting van terreinen door ARK veranderd niets aan het ruimtelijke basisconcept en de vastliggende begrenzing van de EHS of Natura 2000.

36. De identiteit in dit gebied behoort tot het basiskapitaal. Dat zit in de karakteristieke in het landschap en de bekendheid van de mensen bij de karakteristieken. Wat doen jullie om de cultuurhistorische waarden in het landschap – de hand van de mensen zicht- en beleefbaar te houden?

Oude nog aanwezige ontginningselementen blijven nog generaties zichtbaar en aanwezig. De identiteit van het gebied als grensgebied met uitgestrekte moerassen, broekbossen en heidevelden blijft voortleven. Elementen zoals houtwallen krijgen via ARK meer aandacht, hetzelfde geldt voor religieuze monumenten en zelfs het orale erfgoed krijg in het project de nodige aandacht. De houten veldpoorten worden in samenspraak met de lokale heemkundigen voorzien van de daar gebruikte veldnaam/toponiem.

37. Aanleg van lijnvormige elementen? Dit gebied was tot 30 jaar terug de regio met de grootste dichtheid aan elementen.

Met de ruilverkaveling zijn veel van deze elementen verloren gegaan. Op een aantal plekken herstelt ARK lijnvormige elementen of andere cultuurhistorisch waardevolle erfbeplanting door samenwerking met Stichting IKL of op eigen initiatief.

38. Door wie worden de activiteiten / werkzaamheden van ARK gecontroleerd / geïnspecteerd? (m.a.w. kan ARK “gewoon” zijn/haar gang gaan)? “controle vraagstuk”

ARK legt halfjaarlijks verantwoording af over het realiseren van de doelen waarvoor ze wordt gesubsidieerd. Controle vindt plaats door provinciale, rijksoverheid en andere subsidiënten.

39. Boeren worden er beter van? Bij hogere grondwaterstanden, kan er dan ook vernatting ontstaan op naburige percelen, bijv. natschade en waardevermindering van percelen?

Zonder uitzondering worden alle boeren die van ARK grond terugkrijgen daar beter van. ARK is juist geïnteresseerd in die gronden die gevoelig zijn voor natschade en voor de agrariër slecht bewerkbaar. ARK dient naast natuur, recreatie en landbouw ook klimaatbuffering, waarbij meer waterretentie wordt nagestreefd. De kaders daarvoor liggen vast in beleid van Waterschap Peel en Maasvallei, ARK is uitvoerder van dat beleid.

40. Werken ruilkavels niet juist schaalvergroting in landbouwgebied in de hand? Schaalvergroting = afname biodiversiteit.

ARK stimuleert de natuurwaarde in agrarisch gebied ten dele, onder andere door het erfbeplantingsproject en het terugbrengen van lijnvormige elementen, ook op de latere landbouwkavels. De eerste voorbeelden worden binnenkort uitgevoerd.

In het erfbeplantingsproject voor het jaar 2011 doen 33 buitengebied bewoners mee.

41. Oetelaar stelt: alleen aankoop begrensde gronden. Dit is niet juist. Onbegrensde grond wordt aangekocht en nu provinciaal aangepast naar begrenst via EHS. Dit is de zaak een lap voorhouden.

ARK koopt grond zowel begrensd als onbegrensd. De ruimtelijke begrenzing van de EHS ligt voor 95% vast. De provincie heeft de bevoegdheid om daar op kleine onderdelen percelen voor te herbegrenzen. Door uitruil van gronden komen percelen van ARK op de goede locaties te liggen. ARK gebruikt dan de provinciale mogelijkheden die voor iedere grondeigenaar open staan.

42. Houd het project bij de grens op, of is het grensoverschrijdend (Stramproyerbroek)?
ARK werkgebied strekt zich hier uit over het gehele GrensPark Kempen~Broek. Door samenwerking met en voor andere organisaties als Natuurpunt en Limburgs Landschap vzw wordt ook in Vlaanderen gewerkt aan grensoverschrijdende natuur.
43. Wat gebeurt er met de dieren als ze dood gaan?
Het is ARK wettelijk niet toegestaan dode runderen in de natuur te laten, dode runderen worden daarom naar destructiebedrijven afgevoerd.
44. Is er een totaalkaart van het project met een eindsituatie beschikbaar?
Vooralsnog om grondaankoop redenen niet. ARK realiseert provinciale doelen voor inrichting en ontwikkeling van natuur. Die natuur is begrensd in de kaart Ecologische Hoofdstructuur en de Natuurgebiedsplannen of Stimuleringsplan Natuur Bos en Landschap.
45. De door ARK verworven terreinen zijn gesubsidieerd aangekocht. Wie is de eigenaar en wie onderhoudt de terrein na afloop van het contract tussen provincie en ARK?
ARK is eigenaar, na afloop van de contractperiode draagt ARK het beheer over aan partij die minstens op een gelijkwaardige manier en met een vergelijkbare ambitie het beheer voortzet.
46. Kunt u uitleggen / toelichten hoe de samenwerking tussen ARK en Stichting Taurus zich verhoudt met het contract c.q. de doelen met de Provincie Limburg? Wie / Welke partij is hierin beleidsbepalend?
ARK voert het beleid van de provincie Limburg uit. ARK functioneert als opdrachtgever in de samenwerking met Stichting Taurus en blijft daardoor primair verantwoordelijk voor de uitvoering van dit deelproject.
47. Waarom zijn bij de bedrijfsmatige, snelle aanpak van ARK de inwoners van Stramproy vergeten in dit geheel mee te nemen vanaf het begin? Waarom nu pas?
ARK heeft al op 16 juli 2010 haar eerste openbare activiteit gehad waarbij buurtbewoners speciaal uitgenodigd zijn. Op 9 oktober 2010 is de eerste veldexcursie georganiseerd waarbij buurtvereniging Daal-Brook en de dorpsraad Altweerderheide speciaal uitgenodigd werden. ARK is bij voorbaat communicatief sterk extern gericht, door het uitgeven van nieuwsbrieven, het geven van excursies en het houden van informatieavonden. Met vertegenwoordigers van de dorpsraad is een klankbordgroep opgezet. Door de snelheid van werken zijn sommige bewoners verrast. ARK blijft zich inzetten door de bewoners goed, uitgebreid en volledig te informeren. Dat kan natuurlijk altijd beter.
48. Waarom spreekt men steeds over Weert-zuid ipv Stramproy?
Het is inderdaad beter te spreken over het Grenspark Kempen~Broek of van Stramproy en Altweerderheide. Hierin liggen verschillende terreinonderdelen als de Weerderbergen of de

Stramproysche heide of het Stramprooierbroek.

49. Is / zijn de overeenkomst c.q. doelen van ARK met provincie / rijk openbaar?

Alle besluiten van overheden zijn openbaar dus ook de beschikkingen die ARK gekregen heeft en het programma wat daaraan ten grondslag ligt.

50. Kunt u wat meer vertellen over de gevolgen van het gebied ivm het houden van een kudde van 100 runderen? Toegankelijkheid, veiligheid, veeroosters etc.

Op termijn zal er verspreid over het Kempen~Broek een aantal dieren rondlopen. Voor als nog zijn dat verschillende groepen en niet één kudde van 100 dieren. Het gebied groeit op plekken naar elkaar toe waarbij steeds de toegankelijkheid en veiligheid van bewoners en recreanten voorop blijven staan. Zo kan het dus zijn dat men al fietsend door het gebied verschillende groepen in de Laurabossen of rond de Stramprooierheide tegen komt. De toegankelijkheid van het gebied voor bewoners of recreanten leidt daar niet onder.

51. Wie neemt na afloop van het contract van ARK met de provincie, de eigendom en het beheer van de gerealiseerde natuurgronden over?

ARK is eigenaar, na afloop van de contractperiode draagt ARK het beheer over aan partij die minstens op een gelijkwaardige manier en met een vergelijkbare ambitie het beheer voortzet.

52. Waarom wordt er gesproken over runderen en runderbegrazing in een gebied dat eeuwenlang begraasd is door schapen en dat daardoor gevormd is?

Voor het gebied zijn provinciale doelen gericht op grotere natuurlijkere eenheden met procesgerichte beheer door grote zoogdieren. Jaarrondbegrazing is daarmee volledig anders dan de gestuurde lokale drukkbegrazing met schapen. Schapenbegrazing past daarin slechts ten delen op enkele kleine drogere heideperceeltjes. Schapenbegrazing heeft op bepaalde plekken plaatsgevonden maar met name de natte gebieden zijn daar niet voor geschikt. Gescheperde schapenbegrazing is ook een erg dure optie.

53. Hoe ziet de samenwerking tussen ARK en de vereniging Natuurmonumenten eruit?

Natuurmonumenten is van oudsher beheerder in het gebied, ARK is naar dit gebied gekomen om samen met Natuurmonumenten provinciale gebiedsdoelen te realiseren. De samenwerking tussen beide partijen verloopt dus voorspoedig omdat in gezamenlijkheid wordt gewerkt aan invulling van plattelandsbeleid voor de regio Kempen~Broek. Het e.e.a. krijgt zijn vorm in structureel overleg tussen ARK en Natuurmonumenten.

54. En wat betekent de samenwerking voor het huidige beheer van Natuurmonumenten?

Natuurmonumenten kan nu sneller voldoen aan de Provinciale beleidskaders voor ontwikkeling naar grotere natuurlijke eenheden met een op procesnatuur gericht beheer. Op plekken waar dat om allerlei redenen noodzakelijk is (bijvoorbeeld de Tungelerwallen en Areven) zet Natuurmonumenten het huidige beheer voort.

55. Bijvoorbeeld het maaien in Areven, akkerbeheer, poelenbeheer, inscharen vee van boeren uit de omgeving?

Enkele gebieden zoals rondom het Areven en de Tungelerwallen zullen nog in cultuurhistorisch

beheer blijven waarbij er vooralsnog als gebruikelijk wordt gehooïd of akkerbeheer wordt uitgevoerd. Dit is met ARK overeen gekomen.

56. Wat is waar van het verhaal dat jullie kadavers laten liggen om de wolven en aasgieren in het gebied te krijgen? Hoe zit dit qua gezondheid/veiligheid van bewoners in dit gebied?
Dode runderen mogen niet in het gebied achterblijven en deze worden afgevoerd naar destructiebedrijven. Klein wild als konijnen en reeën sterven in de natuur en hiermee voeden zich buizerd en vos. Hieraan zitten niet direct gezondheidsrisico's voor mensen.
57. In het gebied liggen diverse cultuur cq religieuze monumentjes (wegkruisen etc.).
Worden/kunnen deze worden beschermd tegen de runderen?
Uiteraard worden weggkruisen en kapellen niet vernield door runderen. Daar wordt voor gezorgd dat ze er niet bij kunnen komen. In samenwerking met De Risse wordt een activiteit ontwikkeld om het e.e.a. te versterken.
58. Wordt er nog steeds grond aangekocht in het Areven?
Verspreidt door heel het Kempen~Broek wordt grond aangekocht en op kansrijke plekken met welwillende agrariërs uitgeruild. Als er mogelijkheden zich voordoen ook in het Areven.
59. Worden er ontwormingsmiddelen gebruikt bij de dieren? Dit is ongunstig voor insecten en vogels.
De dieren die ingezet worden door ARK zijn allen zelfredzaam en hoeven niet te worden ontwormd en krijgen geen antibiotica toegediend.
60. Worden de poelen beschermd tegen de grazers? (worden modderpoelen zonder leven)
Op plekken zijn poelen aanwezig die ook als drinkplaats voor dieren dienen. Door meer water in het gebied vast te houden zullen er ook natte en vochtige plekken zijn die nauwelijks betreden worden. Die gaan dan als poel functioneren
61. Waarom geen fusies van natuurorganisaties om kosten te besparen?
Samenwerking is te verkiezen boven fusie. Dan kan de eigenheid bewaard blijven en kunnen toch de kosten bespaard worden.